

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

118. Iudicium Authoris circa ea, quæ dicta sunt in superiori Resolutione. Et non approbatur impeditum Pontificem adire posse absolui ab Episcopo in casu hæresis. Et docetur, quod in concessione ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](#)

12. Respondeatur secundo, Tridentinum non loqui in casu nostro, nam supponit penitentem non habere aliquod legitimum impedimentum, sed posse faciliter adire Superiorum; nam ait extra mortis articulum Sacerdotes, cum nihil possint in causis referatis, id unum penitentibus persuadere uitantur ut ad Superiores, & legitimos Iudices pro beneficio absolutionis accedant. Quare supponit non esse impedimentum legitimum adeundi, si enim tale impedimentum perpetuum adsit, frustratoria, & ridicula esset ea persuasio.

RESOL. CXVIII.

Iudicium Authoris circa ea, qua dicta sunt in superiori Resolutione.

Ei non approbatur impedimentum Pontificem adire, posse absoluiri ab Episcopo in casu heresie.

Et docetur, quod in concessione Iubilai, etiam anni Sancti concedente facultatem absoluendi ab omnibus causibus Bulla Cœna nostra comprehenditur causus heresie.

Et assertur à fortiori impedimentum adire Pontificem, & Episcopum non posse absoluiri præstissim ab heresie, & quocunque Sacerdote?

Et queritur, an stylus Curia obliget tantum in foro exteriori?

Et tandem docetur ea, quæ in corpore iuris inserta sunt, non censi reuocata, nisi fiat de ipsis expressa mentio? Ex p. 12. tract. 2. Ref. 25.

S. 1. Verum his omnium minime suffragantibus, non in alias tricas, me incolam circa superius dicta secundum mentem suorum Authorum ego Iudicium meum promam. Affero igitur primo, me non approbare impedimentum Pontificem adire, posse absoluiri ab Episcopo in casu heresie, & ita mecum doceat Sotus in 4. distill. 22. q. 2. art. 3. ad finem. *Vinaldius* in addit. anni 1502 ad *Candelab.* aureum part. 1. tit. 11. de absolutione n. 14. *Sanchez* lib. 2. *Summa* ca. 13. nn. 37. *Suarez* de fide disputatione 21. sect. 4. in fine, *Vgolinius* ter §. eius 2. de censoriis reseruatis part. 3. cap. 2. §. 4. num. 2. *Bonacina* to. 8c in tom. 1. 3. de *Censur. Bull. Cœna* disputatione 1. q. 22. punct. 2. num. 23. *Verum* à lin. *Sanctatæ de Hæres.* cap. 6. dub. 3. *Trullench* lib. 1. in De- 6. & in aliis calc. cap. 3. d. 7. num. 10. *Ricciulli* de Stat. reprobo lib. 5. eius not. & cap. 14. num. 25. & alij. in tom. 3. tr. 8. videlicet.

2. Probatur hæc opinio ex Suarez propter gravitatem, & rigoram reseruationem heresies. Unde non venit in generali concessione absoluendi, cum sit speciali nota digna. Hinc ego olim quod in concessione Iubilai etiam anni Sancti concedens facultatem absoluendi ab omnibus causibus Bulla Cœna non comprehendendi causus heresie, vt docet Suarez de *Cens. disputatione* 7. sect. 5. num. 12. & de fide disputatione 21. sect. 4. num. 21. *Vasquez* tract. de excommunicacione dub. 19. numero 5. *Henriquez* lib. 8. cap. 16. §. 3. *Sanch.* lib. 2. cap. 12. numero 10. *Azor* part. 1. lib. 8. cap. 10. quest. 12. *Barbos*, de potest. Episcop. alleg. 40. num. 33. & allegat. 50. num. 178. *Ricciu-* ciul. de Iur. person. lib. 5. cap. 14. num. 7. & Ego in p. 1. tract. 5. resol. 1. *Sanctarellus de heresi* cap. 6. dub. 4. *Farinac. de heresi* quest. 192. num. 6. *Nauar. cap. 27.* num. 275. *Raguciuss in Lucerna Parochor.* quest. 125. num. 5. *Aquila de Censuris* part. 2. cap. 7. disputatione 1. dub. 7. concil. 1. *Floronus de casu reseruationis* par. 1. cap. 4. §. 22. num. 4. *Silius* 2. 2. q. 11. art. 3. *Torreblanca de magia* lib. 6. cap. 1. num. 3. *Lezana verbo casus reseruationis* num. 28. *Portel. verbo Hæresi* num. 22. *Grazia de Beneficiis* part. 11. sierf. Ratio cap. 10. num. 109. *Trullenc. in Decalog.* lib. 1. cap. 3. dub. vii. & ibi in 6. num. 2. & in *Bullam Cruciatæ* lib. 1. §. 7. cap. 2. dub. 7. r. 10. Ref. 81. *Castrus Palau* tom. 1. tract. 4. punct. 3. §. 4. num. 5. Et

alij, qui etiam obseruant sic declarasse Greg. XIII. & I. Vnde, & ego in gratiam lectorum, & pro tua exhortatione, & tua record. Innocentij X. tenoris sequentis. Feria V. die 23. Maij 1652. in Congregatione Generali Sanctæ Rosæ principiis, & vniuersal. Inquisitionis habita in Palatio plene sapientia Diuina prouidentia Papa X. Ac Eminentiss. & Ren. rendiss. DD. S. R. E. Cardinalibus in tota Republica Christiana contra hereticam pravitatem Inquisitoribus Generalibus à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis. Letto memoriali tenoris infra scripti videlicet, Beatisime Pater. Cum nuper in Diaecesis Toleiana, Hispanensi, Salmantina, & forsan aliis publicatum sit Jubileum anni Sancti à Sanctitate Vestra concessum, cum baroni, & facultate, ut quilibet Confessor ab Ordinario approbatu possit absoluere à quilibet Censuris, & Casibus reseruatibus, etiam in Bulla Cœna. Ab aliquibus dubitatum est. An in dicta generali concessione absoluendi à reseruatione comprehendatur facultas ab heresie. Et quia ex hoc magna possunt oriri incommodi in grava fidei damnum, quibus ut occurrerent aliquid Sanctitatis Vestra predecessores declararunt in Jubilais à se concessis non usque comprehendere bniusmodi facultatem. *Gregorius enim XIII.* die 22. Septembris anni 1576. declarauit non fusse sua intentionis, nec *P. V.* predecessoris sui in jubilato concessum à se, quam à predicto suo predecessor concedere facultatem absoluendi à Cimino heresie, & Clemens VIII. deinde declaruit pro iubilatis à se concessis anni 1592. & 1597. & *Urbanus VIII.* in iubilatis annorum 1630. & 1634. Quamuis concessum facultatem absoluendi à censuris, & causibus reseruatibus, etiam in Bulla Cœna exceptis crimen Hæresi, idcirco D. Franciscus de Cabreva Inquisitor Toleanus humiliiter orat Sanctitatem Vestram, ut dignetur declarare in dicto iubilato à Sanctitate Vestra concessa, vel in aliis in posterum concedendis, non censuris comprehensan facultatem absoluendi à crimine Hæresi, nisi expresse, & specificè declaretur, cum quo prædicti censubunt dubitationes, & Orator magnam recipiet gratiam à S. V. Quam Deus, &c. Quo memoriali auditio SS. D. N. Innocentius Papa X. predictus mandauit restringi, prout fuit rescriptum, videlicet sub die 18. Octobris 1618 per D. Cardinalem Millimum Inquisitor Toleano. Hò reditum quello che V.S. Illusterrima hascritto intorno alla facoltà del Giubileo, se viene eccettuato il caso del Hæresie, intorno a che mi occorre dirle, che il caso è eccettuato, è non compreso in detta facoltà, e co si è dichiarato. Hoc decretum in forma authenticâ mihilegendum præbuit dictus Illustrissimus Inquisitor D. Franciscus Diaz hodie vnu ex Consiliariis nostris supremæ Inquisitionis Hispanicæ, Vir scientia, eruditio, ac morum probitate conspicuus, & quidem nunquam satis dilandatus, Dominus meus amansissimus, & cui profiteor me nimis propter eius merita addicitionis esse.

3. Altero secundo à fortiori, & impedimentum adire Pontificem, & Episcopum, non posse absoluiri præter tertium ab heresi à quocunque Sacerdote. Ita tenet Vasquez 3. p. quest. 91. articulo 3. dub. 8. num. 4. dub. 9. sed fit in tom. 1. vers. verum, Bonacina tom. 3. disputatione 1. de Censuris. Bulla Cœna q. 22. punct. 2. num. 12. *Lezana verbo Casus reseruationis* num. 24. *Granado* 2. 2. contraria tract. 1. dub. 7. anno. & disputatione 16. sect. 4. num. 18. *Carolus de Grassi de officiis melius ad Clericis effectu* 9. num. 181. *Hieronymus de Monte* q. 15. rem. in p. num. 2. 9. & 30. *Barbosa de potest. Episcopi alleg.* 2. 1. n. 32. fuit & Ref. & nullo casu ratione impedimenti posse Sacerdotem. Episcopo inferiorem absoluere ab heresi, ait Trullencius in Decalog. lib. 1. cap. 3. dub. 4. in fine, & hoc aperte probatur, quia Clemens VIII. in Decreto anno 1601. ait, *Sacerdotes sine secularibus, sine Regularibus* nullo

& Script.ver.temp.Concil.Ref.CXVIII 4.31

nullo casu posse absoluere etiam necessitatis, vel impedimentis, nisi in articulo mortis. Unde saltem in Italia hanc opinionem omnino veram, & certainam, ac penitus sequendam omnino existimo. Vide Duardum in *Bulla Canis lib. 3. §. 2. q. 8. n. 53.*

4. Astero tertio in casibus Bullæ Cœnæ , & alii Papalibus impeditum adire Romanum Pontificem posse stando in rigore Iuris absolui ab Episcopis in rigore Iuris . quia Thesaurus à me alibi

nun. 8. Amicus tom. 5. disp. 5. sect. 3. n. 79. Gibalinus de irregular. c. 2. q. 9. p. 4. n. 10 fol. 33. Mazuchel. de casibus reformatiis sect. 1. q. 4. difficult. n. m. 13. Hunradus vol. 2. disputat. 170. sect. 1. §. 28. Carass. de duello m. 2. sect. 13. q. 6. 3. n. 11. Vidisti amice Lector quo viri sapientissimi allerant sylnum Curia non facere ius in foto conscientiae, ex quorum doctrina sequeretur resolutio benigna multorum casuum.

6. Verum ego omnino praxim Romanam sequendam esse puto, & astro cum opinione aliorū Doctorum stylum Curiæ obligare in foro conscientiæ, ut ex Sanchez docet noster celeberrimus Canonista P. D. Thomas Pellicionis in quinque gena illustrium quæstionum, q. 26. c. 3. cum Urbano ab Ascensione in theolog. moral. tr. 3. sit. 17. s. examinatur natura pensionis, vide etiam Doctores, quos citat, & sequitur doctus Episcopus Didacus Frances in Pastorali tr. 4. q. 6. n. 9. & ideo pro nostro casu individualiter Hietonym. Garzias in Politica regal. to. 2. tr. 16. diffic. 5. dub. 6. p. 5. n. 37. sic ait. Pero preguntar à alguno el impedido de yr a Roma dene imbiar a la Sacra Penitentiaria por letrias para hazerse absolver, ô podría sin imbiar absolverle el Obispo pues, no puede yr en persona. Besos, y otros responden que no está obligado, y que puede el Obispo

suo absoluerte, y lo confirma Diana par. 9. tr. 7. resol. 9.
seclusa praxi, la qual teste Theſano in praxi de paenit.
p. 1. c. 24. ampliat. 3. eſta en contrario, y como eſta base
ley base de faber el eſtilo, y seguir eſte. Ita illa, & iterum
ego, quiquid aliquis cogitare oportet non deſtant miliſarii,
qui nunc
est in rom.
1. tr. 5. Ref.
16. & in a-
ilius eius pri-
maria not. &
apra in S.
Astero Ter-
rio. huius
Ref. & in a-
ilius eius pri-
maria not.

non videtur applicari pone ad causam nostrum, nam
clausula reuocatoria apposita, ut supra vistum est in
Bullis Pij IV. & Gregorij X. obstant ne Episcopi
possint vti facultate libi concessa in cap. eos qui de
sent excom. in 6. & aliis iuribus adductis. Sed quia res-
pondere posset, ea, que infra sunt in corpore iu-
ris non censerit reuocata, nisi fiat de ipsis expressa
Sup. hoc in
com. 7o. t. 1.

mentio. Ita habetur ex *leisu militis* §. *militis missus* Ref. 90. §.
de *testament. militis*, & docet *Glossa* in lib. 2. §. *Legatis* Sed contra-
verbo non compelluntur, *ff. de re iudic.* & in *Authen-*
Qua in Provincia *verbo illico omni priuilegio Cod.* 91. §. Ex his,
vbi de crim. agi epor. Doctores ibid. Felin in c. 2. n. 12. ad
& in cap. *nonnulli num. 9. & 26. de rescript. in 6. Ruin.* in Ref. 92. §.
conf. 228. num. 13. vol. 1. Iaf. cap. 1. num. 16. de Confisi- t. cursim in fine, & in
Lother. lib. 1. de re benef. quasf. 7. num. 23. Suarez lib. 8. Ref. 272. le-
*de Legibus cap. 3. num. 12. Miranda tom. 1. Manual q. 9. doctrina
25. art. 5. Palau p. 1. oper. mor. tr. 3. disp. 4. de priuileg. §. Accedit &
punct. 2. §. 4. n. 5. Et ideo dixit Pellicionius in quinqua- tom. 2. 1. 1. 1.
gena illust. Quæst. 9. 6. c. 4. Quod licet fuerit per Bullâ Ref. 79. §. Ve-
Cœna reuocatum Concil. Triden. sess. 26. cap. 6. de re- rum & hic
form. in fauorem Episcoporum, quoad absoluendum in fr. 18. 8.
&c. Tamen hoc non obstante non censerit reuocata Ref. 8. prope
dilpotio iuriis communis. Quare ait dictus Pellicio- finem a veritate
nus. *Harrington lib. 2. de Sacram. cap. 1. n. 2. quod in addit. quod.**

nus ex Henriquez lib. 3. de Sacram. cap. 1. n. 2. quod in qualibet strictissima refutatione, cum qualibet amplissima derogatione semper Episcopus poterit absoluere perpetuū impeditus. Vel dici posset Pius IV. in sua Bulla concedere facultatem, vt ex Censura in ipsa fulminata possit quis absoluī in articulo mortis. Ergo Episcopus potest dictam absolutiōnem cōcedere in casu nostro. Probo consequentiam, nam impedimentum perpetuum adeundi Pontificem constituit Cenfuratum, tanquam si esset in articulo mortis, & tale impedimentum censetur tanquam verus, mortis articulus, vt tradit Dicastillus, Bertrandus, Loth. & alij Doctores vbi supra citati. Ergo sic impeditus potest ab Episcopo absoluī vigore cap. & noscitur de sent. excom. & aliis iuribus. At vt supra

supra diximus stylus Curia est in contrarium, quem
ego sequendum esse puto, & ideo censurati ita im-
pediti stante practica ad Sacram Poenitentiariam
recurrant, vel ad Summum Pontificem.

RESOL. CXIX

*An censura ex fractione Bullæ Pj IV. & Greg. X. possit
a Regulæ vobis hodie absoluī?*
*Et probatur, quod confirmatio priuilegiorum Regula-
rium ex certa scientia, & sine clavisalii restriictiuis
operatur, ut priuilegia reticata resuinantr, & reua-
lidentur?*
*Et docetur, quod confirmatio facta uni Religioni, valet
pro omnibus aliis? Ex part. 12. tract. 2. Refol. 26.*

Sup. hoc si-
pра in Ref.
113, recitat-
ue in §. Se-
cundo.

§. I. **N**egatiū responder Bonacina de elect. Pontif.
Disp. 2. quaſi 7 num. 3. cum aliis, & patet ex
clauſulis derogatoriis apotit in dictis Bullis. Ve-
rum difficultas est ſtante aliqua confirmatione Pon-
tificia dictorum Privilegiorum post Gregorium X.
& idco aliqui respondent affirmatiū, nam Vrbanus
VIII. post dictas Constitutiones, & suam, confirma-
uit ann. 1636. ex certa scientia, plenitudine potesta-
tis, & motu proprio omnia privilegia Patrum Discal-
ecatorum Sanctissime Trinitatis abſque clauſulis re-
ſtrictiis, dummodo ſint in viu vel dummodo non
faerint revocata. Ergo hodie Regulares virtute dictæ
Conſtitutionis Vrbani VIII. poſſunt abſoluere ab
excommunicatione contracta ex fractione Bullæ Pij
IV. & Gregorij X.

IV. & Gregorij X.
Sup. hoc in 2. Probat. quia confirmatio ex certa scientia,
tom. 7. tr. 1. & sine clausulis restrictius operatur, vt priuilegia
late in Ref. late in Ref. renocata restituuntur, & reualidentur. Vnde dicta
23. & in Ref. 249. ad confirmationis per dictam clausulam habet vim nouæ
medium §. 1. concessionis; & ita cum Baptista de Salis Panormita-
no, Gloss. Oldrado, Rodriguez, Thusco, Marche-
fano, & Suarez tener Sebastianus à Bonacina de elect.
dium etiam §. 1. & seq. & in Ref. 252. & vlt. & in Ref. 268. §. 1. ad medium. ver. & in Ref. 271. paulo post initium. ver. Et ad doctrinam.
In Ref. 121. diffic. 2. num. 41. Villalobos tom. 1. tradit. 1.
diffic. 60. num. 10. Garciam in Pol. regul. tom. 1. tradit. 8.
diffic. 1. dub. 7. Peyrinum in formal. litt. C. cap. 18. num. 4.
Naldum in Summa. verb. Priuilegium 14. Megala tom. 2.
variar. refol. 199. n. 8. Palaum 10. 1. tr. 3. disp. 4. punct. 2.
§. 10. n. 5. Pelli ziarum tom. 2. tradit. 8. cap. 3. num. 145.
Bassuum verb. Priuilegium 4. n. 4. Bordonum tom. 2.
resolut. §. 2. num. 137. & alios penes ipsos; afferentes,
quod confirmatio ex certa scientia, habet vim nouæ
concessionis, & omnia ad pristinum statum reducit,
ac renocata reualidat. Vnde Leandrus à Murcia in
Regul. S. Francisci cap. 6. quesit. 18. num. 8. sic ait. De todo
lo dicho se saca, que quandola confirmacion se haze ex
certa sciencia, reualida el Papa con ella el priuilegio re-
nocado de su Predecesor, o priuilegios por el renocados,
anque sea por special Bulla, o por special renocation.
Ita ille. Quibus omnibus adde Merollam tom. 3. disp.
6. dub. 2. diffic. 2. num. 53. qui dub. 3. querit. An
confirmatis priuilegiis unius Religionis, censeatur
etiam confirmata priuilegia omnium aliarum Religio-
num, que habent communicationem priuilegiorum illius?
& affirmati responderet, quod etiam docem Peregrinus
in compendio nostrorum priuilegiorum in introductione §. 7.
in scholio vers. preterea, Donatus in praxi Regularium
10. 1. tr. 1. 1. 9. Bassuum verb. Priuilegium 4. n. 7. Porret

verb. *Priuilegium* *n.* *34.* *Rodriquez* *to.1.* *q.8.* *art.2.* *Miranda* *to.2.* *q.42.* *art.5.* *Antonius Via* *in collect. priuileg.* *Mendic.* *verb.* *Communicatio priuilegiorum* *fol.74.* *s.* *Notandum* *vbi citat Suarez, & Confutatum.* *Quibus etiam adde Bordonum tom.2. Resol. 52, n. 320.* *Rodriquez* *in compend. Resol. 116.* *n. 10.* *Crescentium* *in Pref. Bem. lib. 3. nu. 38.* & *Pelliziarum* *in Man. tom. 2. artic. 8.* *cap. 1. num. 100.*

3. Ex quibus sic concludunt dicti Noeterici. Sup-
posito primo, quod Urbanus VIII, confirmauit pri-
uilegia PP. Sanctis. Trinit. *ex certa scientia* abique
clausulis restrictiuis.

4. Supposito secundo, quod confirmatio facta ex certa scientia habeat vim nouæ concessionis, & reualidet priuilegia reuocata.

5. Supposito tertio; quod confirmatio facta vni
Religiomi, valeat pro omnibus aliis. His suppositis,
sequitur eidenter, hodie Regulares vigore suorum
privilegiorum posse absoluere excommunicationem
contractam ex fractione Bullæ Gregorij X. Nam
dato, quod in ipsa fuissent reuocata Regularium pri-
uilegia, postea per confirmationem factam ab Urba-
no VIII. fuerunt reualidata, & iterum de novo cis-
concessa.

R E S O L . C X X .

Insertur Coroll. viii in ordine ad Eminentissimos Cardinales Regulares.

Et discimus, an Episcopus Regularis amittat, nec possit uti primilegii, quibus ante cum Religiosis viceatur; quod iudebit de Religioso ad Cardinalatum assumpto? Ex part. 12. tract. 2. Ref. 27.

S.1 S*Opinio affirmativa esset admittenda, sequ-*
Si retur posse Cardinalem Regularem existen-
tem in Conclavi absoluere à censura Pij IV. alium
Cardinalem, vel Conclavistam & hoc etiam extra
Conclave, & hoc ex mente Patris Pasqualigi *decis.*
130.n.4. vbi docet Episcopum assumptum ex ordine
Regulari non amittere priuilegia Religionis, & posse
abfolnere ab omnibus peccatis resuervatis, à quibus
antea poterat, & dispensare, & cōmutare, sicut prius.
Si itaque secundum illum talem potestatem habet
Episcopus Regularis, ita & habebit Cardinalis Regu-
laris: nam pari passu procedunt in hoc Cardinales,
& Episcopi, ut patet ex Pellizatio vbi infra.

2. Dixi secundum illum , nam , vt verum fateat,
communiter Doctores afferunt, Episcopum Regula-
rem , nec posse vii priuilegiis quibus ante cum Reli-
giosis vtebatur; ergo idem dicendum erit de Religio-
so ad Cardinalatum assumptio. His tamen non obstan-
tibus inuenio sententiam Pasqualigi docere etiam
Pellizianum in *Manual. regularium* to.2, tr.8.c. 1. fol.
4.n.65. Cespedes de *exempt. regn. c. 24.* dub. 389. m.2.
& ratio est, nam vt obseruat Cochier, de *invisib. dist.*
tom. 2.p.2. q.59.art.9.ex permutatione status non amittit
tit priuilegium compatible cum statu. Tum quia
non est tanta vis, atque potestas translationis, vt res
& translati loci priuilegia adimant, imo rem, & locum
in eadem conditione relinquunt, leg.1. ff. de *priu. credit.*
l. *tempus ff. de indic.* Felin.c. quia indicanda sub fin. de
prescript. quia tum Ecclesia Regularis ad secularem
statu redacta, non amittit exemptionem, & priuilegia
ante ipsi concessa , nisi expresse sint sublata. Vnde
Abbatia Regularis exempta, si fiat secularis, manet
exempta, Tamburin. *de iure Abbatum* to.1. dist.15.q.11.
aliquie. Et facit *text. in Clem.* 1. *de supplem. negliq.* Pra-
latorum, aliasque rationes adducit Cespedes, vbi su-
pra, & responderet ad argumenta contraria.

RESOL.